

Auca de Maria de Bell-lloc (1841-1907)

Poetessa, folklorista i primera novel·lista

1. Aquesta barcelonina,
amb un nom que és cosa fina,
2. neix un dia ben joïós
per als Maspons i Labrós.
3. De quatre fills, la petita,
així que pot va i imita
4. amb el seu llibre a les mans
el que veu fer als seus germans,
5. que de grans cursaran Dret.
Ella haurà de fer ganxet
6. talment la seva germana,
Manuela, bona nana,
7. que de gran serà feliç,
casada amb Pelagi Briz,
8. dramaturg i novel·lista
de regust catalanista.
9. Son germà Francesc, l'hereu
, un autèntic corifeu,
10. fou notari, excursionista
i reputat folklorista.
11. I Marià, el seu bessó,
diputat conservador
12. per Granollers i el Vallès.
Va ser tot un prohoms de pes.
13. Els Maspons, de molt temps ha,
anaven a estiuejar
14. al Vallès Oriental,
a la seva llar pairal
15. de Bigues, prop de Riells,
un paratge dels més bells.
16. En aquest context,
Maria anhela la poesia
17. i brega per la memòria
dels grans fets de nostra història.
18. Un bon dia en Pelai Briz
tot prenent aigua amb anís
19. l'estimula a publicar a
'Calendari Català'
20. i revistes del moment
per poder arribar a la gent.
21. A partir d'aquí tothom
la coneixerà amb el nom
22. de Maria de Bell-lloc.
No s'hi posa pas per poc!
23. A finals dels anys seixanta
amb la seva ploma canta
24. la natura, el vent, el sol...
tot el que té al seu redol,
25. amb espontaneïtat.
En Sardà en queda admirat.
26. No coneixeu 'La flor blava'?
Us farà caure la bava,
27. o 'A una roquerola'
que cel amunt dansa i vola?
28. O 'Elisabet de Mur',
d'un amor romàntic pur?
29. A 'Salabrugues' publica
el que ha tret de mica en mica
30. en revistes i al diari.
Són refillets de canari,
31. d'estil fàcil i planer,
que passen la mar de bé.
32. També treu un bé de Déu,
fet en narrativa breu,
33. de llegendes i costums
que si les saps en presums.
34. De Bell-lloc, dona feineria,
cal saber que és la primera
35. novel·lista del XIX,
ja que l'any setanta-nou
36. treu, romàntica com és,
'Vigatans i botiflers'.
37. Hi narra la desventura
d'un noi llest com una fura,
38. és a dir en Guillem Despuig
que de casa seva fuig
39. superant mil aventures
i trifulgues vils i dures,
40. fins arribar a Barcelona
on son oncle l'esperona.
41. Per mar entra a la ciutat
i s'allista a fer el soldat,
42. amb les armes a les mans,
al costat dels vigatans
43. per combatre el rei Borbó
que ens vol prendre la nació.
44. Una històrica novel·la
que ens desvetlla, ens interpel·la
45. perquè ens fem nostra la història
d'uns herois dignes de glòria.
46. Na Maria de Bell-lloc
es feu gran i a poc a poc,
47. sense germans ni cunyat,
entomà la soledat.
48. Va morir el mil nou-cents set,
pel febrer que sol fer fred.

Joan Vilamala, 2026